

Asettamispäätös

VN/22309/2023

9.10.2024

Työryhmän asettaminen sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain uudistamista varten

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan osana suomalaisen oikeusvaltion ja demokratian vahvistamista sujuvoitetaan oikeusprosesseja. Tavoitteena on nopeuttaa ja sujuvoittaa prosesseja samalla huomioiden oikeusturva ja perusoikeudet. Tavoitteen saavuttamiseksi hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti hallitus toteuttaa sakkomenettelyn kokonais-tarkastelun ja uudistuksen. Menettelyä yksinkertaistetaan ja arvioidaan lisättäväksi sakon muuntorangaistuksen käyttöä tilanteissa, joissa sakkoa ei saada perittyä.

Sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa (754/2010) säädetään yksinkertaisissa ja selvissä rikosasioissa määrättävästä sakosta tai rikesakosta ns. sakkomenettelyssä. Sakkomenettelyllä tarkoitetaan tuomioistuimen ulkopuolista summaarista sakkoasian käsittelyä ja ratkaisua, jossa poliisi tai syyttäjä määrää sakkorangaistuksen.

Oikeusministeriö on tänään asettanut työryhmän uudistamaan sakon ja rikesakon määräämisestä annettu laki.

Työryhmän tehtävänä on:

- 1) Selvittää sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain soveltamisalan laajentamismahdollisuudet. Tämä tulee kuitenkin tehdä niin, ettei sakon muuntorangaistuksen käyttö olennaisesti vähene,
- 2) Selvittää lain muutostarpeet, erityisesti siten, että sakkomenettelyä yksinkertaistetaan ja sujuvoitetaan,
- 3) Selvittää sakon muuntorangaistuksen käytön laajentamismahdollisuudet. Tämä tulee kuitenkin tehdä niin, ettei työryhmän ehdotuksista kokonaisuudessaan aiheudu rikosprosessin toimijoille lisäkustannuksia,
- 4) Valmistella ehdotukset tarvittaviksi säädösmuutoksiksi.

Työryhmän kokoonpano:

puheenjohtaja

lainsäädäntöneuvos Juho Martikainen, oikeusministeriö

jäsenet

erityisasiantuntija Hanna Leivo, oikeusministeriö

asiantuntija Anni Haikarainen, oikeusministeriö

Poliisitarkastaja Jari Pajunen, varajäsen poliisiylitarkastaja Heidi Kankainen, sisäministeriö

Täytäntöönpanopäällikkö Sakari Haataja, varajäsen lakimies Maiju Harju, Oikeusrekisterikeskus

Poliisitarkastaja Konsta Arvelin, varajäsen poliisitarkastaja Olga Larinkari, Poliisihallitus

Erikoissyyttäjä Antti Sundberg, Syyttäjälaitos

Aluesyyttäjä Ollipekka Toivanen, Syyttäjälaitos

Erityisasiantuntija Krista Soukola, Tuomioistuinvirasto

Käräjätuomari Tea Rantanen, Helsingin käräjäoikeus

Kapteeniluutnantti Markus Paljakka, varajäsen majuri Kari Kettunen, Rajavartiolaitos

Tulliylitarkastaja Camilla Söderman-Kylänpää, varajäsen tulliyli­tarkastaja Petri Kivelä, Tulli

Asianajaja Pekka Ylikoski, Asianajotoimisto Justitum, Asianajajaliitto

Leivo ja Haikarainen toimivat työryhmän sihteereinä.

Työryhmä laatii ehdotuksensa hallituksen esityksen muotoon. Työskentelyssä on kiinnitettävä huomiota mahdollisten uudistusten edellyttämiin tietojärjestelmämuutoksiin ja niiden kustannuksiin.

Työryhmän on työnsä aikana tarvittaessa kuultava muita ministeriöitä ja viranomaisia rikesakkomenettelyn mahdollisista muutoksista. Työryhmä kuulee työnsä aikana professori Mikko Vuorenpäätä tämän laatiman oikeusministeriön hankintapäätöksen mukaisen tutkimuksen teemoista. Työryhmä voi työnsä aikana kuulla muitakin asiantuntijoita.

Työryhmän toimikausi on 9.10.2024–30.9.2025.

Työryhmän työ tehdään virkatyönä.

Työryhmän kokoonpanossa ei ole voitu noudattaa tasa-arvolain 4 a § 1 momentin mukaista kiintiösäännöstä, koska työryhmän jäsenet on nimetty heidän sakkomenettelyyn liittyvän asiantuntemuksensa perusteella.

Osastopäällikkö Ville Hinkkanen

Yksikönpäällikkö Miia Ljungqvist

LIITE: muistio 3.10.2024

JAKELU: työryhmän jäsenet
 sisäministeriö
 Oikeusrekisterikeskus
 Poliisihallitus
 Syyttäjälaitos
 Tuomioistuinvirasto
 Rajavartiolaitos

Tulli
Asianajajaliitto
Professori Mikko Vuorenpää

TIEDOKSI: erityisavustaja Markus Liesegang
kansliapäällikön sijainen, osastopäällikkö Antti Leinonen
OM/ viestintäyksikkö

VN/22309/2023-OM-15

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: